

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Pedagogija Studijski program Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 4				
Šifra/kod	FIL PED 206	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3 2 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	IV (četvrti)	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 3 FIL PED 205				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	Dr. Anida Manko, docentica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sadikovic.anida@gmail.com anida.manko@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 4 studenti će se upoznati sa: zakonitostima pristupačnosti, standardom za kreiranje pristupačnih informacija, konceptom univerzalnog dizajna za učenje, razumnom prilagodbom i alatima asistivne tehnologije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj jeste upoznati studente sa zakonitostima pristupačnosti. Podučiti studente kako realizirati individualizaciju u odgojno-obrazovnom radu. Razviti vještine kod studenata za kreiranje individualnog plana razumne prilagodbe, primjene Easy to Read standarda, osmišljavanja okruženja na osnovu principa univerzalnog dizajna. Osposobiti studente za odabir adekvatne asistivne tehnologije.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4- Kvalitetno obrazovanje SDG 10-Smanjenje nejednakosti SDG 16-Mir, pravda i snažne institucije				
Ishodi učenja	Znanje: • Upoznati se sa različitim konceptima osiguravanja pristupačnog okruženja				

	<ul style="list-style-type: none"> • Opisati vrste asistivne tehnologije na osnovu različitih kriterija <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreirati individualni plan razumne prilagodbe • Osmisliti primjer univerzalnog dizajna za učenje • Osmisliti prijedloge za upotrebu asistivne tehnologije <p>Profesionalne vrijednosti i lične odgovornosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argumentirati opravdanost nabavke i primjene asistivne tehnologije • Zagovarati osiguranje komunikacijsko-informacijske pristupačnosti kroz primjenu Easy to Read standarda
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama, očekivanjima
2.	Temeljne pretpostavke obrazovanja za sve
3.	Osiguravanje pristupačnosti za svako dijete
4.	Važnost individualizacije u odgojno-obrazovnom procesu
5.	Kreiranje pristupačnih informacija
6.	Primjena Easy to Read standarda
7.	Koncept univerzalnog dizajna
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Primjena univezalnog dizajna za učenje
10.	Obrazovni materijali u skladu sa principima UDL-a
11.	Razumna prilagodba
12.	Kreiranje individualnog plana razumne prilagodbe
13.	Asistivna tehnologija u odgojno-obrazovnom radu
14.	Upotreba asistivne tehnologije u individualizaciji i organizaciji nastavnih aktivnosti
15.	Sistematizacija, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="479 583 1453 793"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 se odnosi na kreiranje nacrtu univerzalnog dizajna za učenje. Studenti trebaju procijeniti stanje inkluzivnosti ustanove i na osnovu toga kreirati nacrt univerzalnog dizajna. Studenti biraju kontekst u kojem bi primijenili principe univerzalnog dizajna za učenje. Ovaj zadatak je obavezan. Zadatak se radi u paru i predaje u 11. sedmici nastave. Studenti će upute za zadatak dobiti na prvom susretu nastave. • Praktični zadatak 2 se odnosi na kreiranje prilagođenog materijala za učenje. Ovaj zadatak je obavezan. Studenti rade zadatak u paru i predaju u 15. sedmici nastave. Studenti su obavezni primijeniti Easy to Read standard u procesu kreiranja materijala za učenje. Studenti će upute dobiti na prvom susretu nastave. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran. • Praktična nastava nosi 2 ECTS boda i obavezna je za sve studente. Praktična nastava se realizira u okviru praktičnog zadatka 2. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	30 bodova	30%	2.	Praktični zadatak 2	30 bodova	30%	3.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktični zadatak 1	30 bodova	30%																		
2.	Praktični zadatak 2	30 bodova	30%																		
3.	Završni ispit	40 bodova	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulović, A. i dr. (2013); Svi pripadamo-podrška inkluzivnoj školskoj praksi; Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom 2. Bjelan-Guska, S. i Manko, A. (2020); Modul 3. Okruženje koje podstiče individualizirano učenje. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 3. Džonston, K. (2014); Stručni priručnik: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje; UNICEF. Dostupno na: https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/Booklet%2011%20-%20Serbian%20Version.pdf 4. Kafedžić, L. Bjelan, S. (2022); Asistivna tehnologija u inkluzivnom obrazovanju, Sarajevo: Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. 5. Kafedžić, L. (2020); Inicijalni modul: Osnovna polazišta inkluzivnog obrazovanja u visokoškolskoj nastavi, Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 6. Livazović, G. Alispahić, D. Terović, E. (2015); Inkluzivni odgoj i obrazovanje u školi: Priručnik za nastavnike, Sarajevo: Udruženje „DUGA“. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/756708.INKLUZIVNI_ODGOJ_I_OBRAZOVANJE_DUGA_2015.pdf 7. Priručnik za nastavnike: Kvalitetne inkluzivne prakse (2018); Društvo ujedinjenih građanskih inicijativa „Duga“ (III poglavlje: Diferencirano podučavanje).
	<p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barić, A., Dolanc, I., Haničar, E., Pavlović, N., Španić, D., & Udiljak-Bugarinovski, Z. (2012); Prostorna pristupačnost; Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 2. Lazor, M. i Malidžan-Vinkić, D. (2016); Uputstvo za izradu nastavnog materijala u skladu sa principima univerzalnog dizajna; Srbija: Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Dostupno na: http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/uputstvo-za-izradu-nastavnog-materijala-u-skladu-sa-principomuniverzalnog-dizajna-od-sada-i-na-sajtu-projekta-ict4ial 3. Pedagoški časopisi 4. Zakonska regulativa 5. Materijali sa nastave 6.
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima.</p>

